

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Külföldi szemle.

Budapest, július 29.

A külföld eseményei közt előtérben áll a német vámtarifa-tervezet, amely gyökeresen szakítani akar Németország eddigi gazdasági politikájával. Nemesak Németországban érzik e fordulat kiszámíthatatlan következményeit, de a német birodalom őszinte barátai is aggódva fogadják az agráriusok ujjongó csatakiáltását. Különösen mi, akiket huszonkétéves politikai szövetség köt Németországhoz, nem fogadhatjuk egykedvűen a junkerek merényletét, mert félő, hogy ha az agráriusoknak csakugyan okuk volna már most az ujjongásra, a győzelmi politikai leonthat politikai szövetségünk bensőségén. Azokban a körökben, ahol ismerik a német politikai viszonyokat, éppenséggel nem okozott feltűnést a német vámtarifa-tervezet publikált alakjának. A porosz és bajor országgyűlésen az agráriusoknak erős pártjuk van, a birodalomgyűlésben pedig mindenkor a leghivebb támogatói a kormánynak, amikor ez új milliárdokat követel katonai és tengerészeti célokra. Ez a vámtarifa-tervezet tehát inkább a hála kifejezése az agráriusok iránt, akik, mint tudjuk, már rég biztosították maguknak ezt a viszonzószolgálatot. A harc megindult már Németországban az agrárius merénylet ellen és általános az a meggyőződés, hogy ez a tervezet a birodalomgyűlésben nem számíthat többségre, sőt talán már a szövetség-tanács is csak jelentékenyen módosított alakban ereszti tovább útjára. Mi Németország érdekében kívánjuk, hogy ebből a tervezetből törvény soha se váljék. Igaz, Magyarországot is rendkívül érzékenyen igaztán a gabonavámok ily horribilis emelkedése, de a legsúlyosabb csapás Németországot fogja érni, mert ez a tervezet oly rémenesen meg fogja drágítani a fogyasztó tömegek élelmiszereit, hogy új izgató anyagot szolgál-

hat az amugy is hatalmasan megnőtt szocializmusnak.

A mindig komoly *Standard* azt beszéli, hogy nemrég az angoloknak módjukban lett volna *Botha* Lajost, a rettegett boer vezért elfogni, akkor, midőn Bullok ezredes osztálya Ermelo közelében táborozott. *Botha* Cornelius Nys házában volt, hat kilométernyire volt Ermelótól és ezt megtudták Bullok tisztjei. A boer tábornok társaságában ekkor csak néhány ember volt egy tizenöt fontos ágyuval védelmükre. *Bullok* a farmtól 15 kilométernyire ütötte fel hadiszállását és elhatározta, hogy éjjel megrohanja *Bothát*. *Bullok* előrenyomult, de amikor hajnalhasadéskor egy kilométernyire jutott a Nys-féle farmtól, a boerok azonnal észrevették az ellenséget és amikor *Bullok* ezredes éppen elfogatni készült a boer vezért, ez az udvar hátsó kapuján egy szürke lovon elmenekült. A boerokat annyira meglepte *Bullok* támadása, hogy csak akkor használhatták ágyújukat, amikor az angolok már kétezer méternyire voltak tőlük. Az volt a szerencsésük, hogy *Bullok* ezredes alkalmatlan időben állította meg csapatát, ha ezt nem teszi, *Botha* vezér ma az angolok foglya. Mint ez az eset is mutatja, a boerok jobban értik a kisiklás művészetét. — *Southampton*-ban javában készülődnek *Baden-Powell* tábornok fogadására, aki tudvalegleg megrongált egészségi állapota miatt lerázta eszímáiról a délafrikai port. Ma-holnap megérkezik hajója a *Southamptoni* kikötőbe. A polgármester fogja üdvözlőni a városi képviselőtestület élén a mafekingi hőst. A tábornok „betegséget” azonban keresztezi ünneplő szándékukat és ezért valószínűleg csak később fogják neki átadni a diszpolgári oklevelet.

Az új hollandi kormány megalakult. Nem volt könnyű munkája dr. *Kuyper* Ábrahámnak, akit tudvalegleg már két héttel ezelőtt megbízott a királynő a kabinetalakítással. E hó elején a libe-

rális Pierson-kabinet levonta az új választás eredményéből a következményeket és benyújtotta lemondását. Több nap mult el, amíg a királynő az ellenzék vezérét, dr. *Kuyper* tanárt megbízta egy protestáns-katholikus kabinet alakításával. A már megalakult minisztériumban *Kuyper* a miniszterelnökség mellett a belügyi tárcát vállalta el. Az új miniszterelnök alapítója egy kálvinista szektának, amely már vagy egy félmillió hívőt számlál. Azért nagyon nehezen fog megegyezhetni az új képviselőházi többség katolikus elemeivel. A liberálisok tizesztendi uralom után voltak kénytelenek átengedni a teret az egyesült orthodoxoknak. Hamar ki fog tűnni, vajon *Kuyper*nek sikerült-e találni megbízható munkatársakat programjának megoldására.

Az a bill, amelyet az angol felsőházban tegnap *Salisbury* lord a királyi cím megváltoztatása végett benyújtott, emlékeztet azokra a változásokra, amelyeken az az idők folyamán keresztült. VIII. Henrik, aki Irlandot királysággá emelte és 1543-ban X. Leó pápától a hit védője címet kapta, címében a latin nyelvet használta. Erzsébet királyné, aki először használta így célra az angol nyelvet, Franciaország királynőjeként is nevezte magát és I. Jakab hozzáfűggesztette a *Skóthton király* címet. Csak III. György király változtatott a címen, amennyiben az ir parlament eltörlésekor lemondott a Franciaország király címről. Az utolsó változtatás 1876-ban történt, amidőn *Viktória királynő* felvette az *India császárnője* címet. Az erre vonatkozó törvényt tudniillik lord *Beaconsfield* terjesztette elő.

Pekingi jelentések szerint Oroszország kijelentette, hogy most már nem fogja tovább sürgetni a vámilletékeknek a mostani 5%-on felül való esetleges felemelését. Oroszország hozzájárult ahhoz, hogy amennyiben *Khina* bevételei a tőke és a kamatok fizetésére nem volnának elegendők,

REGÉNY.

EGY LEÁNY.

Irta: MAXIM GORKIJ.

(10)

... Képes vagyok-e én erre? — kérdezte magától Szergejevics Hippolit. Töprengett ezen a kérdésen.

... Milyen lesz majd akkor, ha meggyőzik az igazságok, amelyek teljesen ellenkeznek mostani meggyőződésével? Ugy tetszett neki, hogy ez a leány, ha tévedései béklyói alól fölszabadul, örömmel hajlik meg majd az igazság előtt, amely homálytól és sötétségtől mentes... És még szebb lesz ezután...

Mire teátzni hívták, már elhatározta, hogy megváltoztatja *Varenka* lelki világát. Ez az elhatározása csakhamar kötelességképpen kényszerítette a cselekvésre.

— Nos, hogy tetszik neked *Varenka*? — kérdezte a nővére, midőn Szergejevics Hippolit a verandára lépett.

— Kedves leányka... — felelte röviden.

— Valóban? Hm... Azt hittem, esodálkozni fogsz a korlátoltságán.

— Igazad van. Valóban kissé esodálkozom ezen... De az igazat megvallva, sok tekintetben jobb leány, mint azok, akik a tudásukkal hengegnek.

— Igen... Szép lány... És jó párti... Ötszáz desszetina jó földjük, pompás erdejük van... És egy nagynénjétől még egy szép birtokot fog örökölni... És egyik birtokon sincs teher...

Eszevotte, hogy a nővére készakarva nem akarja őt megérteni. De nem akarta kérdőre vonni, hogy mi az oka ennek.

— Nem erről az oldalról figyelem én, — szólt Szergejevics Hippolit.

— Hát figyeld erről az oldalról, őszintén tanácsolom.

— Köszönöm.

— Rossz kedved van, ugy látszik.

— Ellenkezőleg...

— Ugy látszik pedig. Mint gondos nővéremnek, észre kell ezt vennem...

Barátságosan mosolygott Erzsébet, mintha tetszeni akart volna testvérének. Ez a mosolygás Szergejevics Hippolitnak eszébe juttatta *Benkovskyt* s most ő is mosolygott.

— Mit nevezsz? — kérdezte Erzsébet.

— Mit nevezsz te?

— Nekem jó kedvem van.

— Nekem is jó kedvem van, jóllehet csak két hete, hogy eltemettem a feleségemet — válaszolta Szergejevics Hippolit.

Erzsébet elkomolyodott és fölsóhajtott.

— Talán elitélisz, hogy a megboldogultra nem gondolok, ezért talán önzönek tartasz? Jól tudod, Hippolit, micsoda uram volt, megirtam neked, milyen életem volt mellette. Milyen sokszor gondoltam: Teremtő Istenem! Hát valóban azért születtem, hogy kielégítem a nyers vágyakozását egy ilyen *Varipajeff Stepanovics Nikolaj*nak, aki gyakran olyan részeg volt, hogy a feleségét meg sem tudta különböztetni egy paraszasszonytól vagy egy utcai tereméstől...

— Lehetséges ez?... — kérdezte esodálkozva Szergejevics Hippolit.

Es visszaemlékezett nővére leveleire, amelyekben sokat írt az ura jellemtelenségéről, iszákosságáról, lustaságáról, mindenféle bajról, de sohasem szólt a hütlenségéről.

— Te kételkedsz... — szólt Erzsébet szemrehányással és mélyen fölsóhajtott. — Pedig való igaz minden; gyakran volt olyan állapotban, hogy... én nem mondom, hogy megcsalt, de lehetségesnek tartottam... Hát meg tudta-e kü-

lönbözteni, hogy én vagy egy másik asszony áll előtte, mikor az ablak összetévesztette az ajtóval? Igen... Így szenvedtem én évekig...

Soká beszélt még szomorú életéről és Szergejevics Hippolit hallgatta. Várta, mikor fogja megmondani végre neki, hogy mit rejteget a szívében. Es önkéntelenül arra gondolt, hogy *Varenka* aligha panaszkodnék a sorsáról...

— Azt hiszem, hogy a sors a szenvedés hosszú idejéért kárpótolni fog... Talán nincs is már messze ez a kárpótlás...

— Hogy érted ezt? — kérdezte barátságosan Szergejevics Hippolit és közelebb hajolt a nővéréhez.

— Tudod... Talán... Lehetséges, hogy másodszer férjhez megyek!

— Nagyon helyes! Sok szerencsét kívánok... De miért jössz olyan zavarba?

— Azt tartom, ha jól emlékszem, egyet-mást már... — *Benkovsky* a neve — beszéltem neked róla... Ugyvéd lesz... most még, egyelőre, ábrándos költő... Talán olvastál is már tőle költeményeket? Az újságok közlik...

— Nem olvasok költeményeket... Jó ember? Különbön bizonyára jó.

— Van annyi eszem, hogy erre ne csak egy közönséges igent mondjak, azt hiszem azonban, hogy minden önámítás nélkül állíthatom, hogy képes lesz kárpótolni az elmúltakért... Szeret... Nekem valami sajátos filozófiám van, talán szigorunak is fogod találni ezt...

— Bölcselkedj csak bátran, ez most divatos... — tréfálkozott Szergejevics Hippolit.

— Férfi és asszony két szemközt álló elem... Bízalom, barátság és ezekhez hasonló más érzelmek egy férfi és köztem alig állhat fenn. Fennálhat azonban a szerelem s a szerelemben azé a győzelem, aki kevésbé szeret; legőzi azt, aki jobban szeret... Egyszer már én legyőztem és keserűen *Jakob*tau érte... Most

a hatalmak vizsgálják meg Khina jövedelmeit és határozzák el, hogy mily változtatások szükségesek a hiány fedezésére. Ebben a megállapodásban a császári tengeri vámok is bennfoglaltatnak. Az angol követ ezzel a megoldással meg van elégedve, minél fogva a pénzügyi intézkedések egész kérdése el van intézve. 450 millió taelt, a taélnak ez évi április 1-iki értéke alapján aranyra konvertálnak. Ha később a behozatali vámokat fel emelnék, úgy a szabad listát, a gabonaneműek kivételével, eltörölnék. Hir szerint azonban valószínűleg pénzügyi természetű kompenzációt fognak követelni. Most már szabályozva van Khina részvétele a Sanghaiba és Tiencinbe vezető víziutak javításában, ugyancsak az összes többi főpontok is. Várható, hogy a tárgyalások eredménye két héten belül egybefoglaltatik egy záró jegyzőkönyvbe, melyet az összes hatalmak aláírnak.

BELFÖLD.

A közigazgatás egyszerűsítése. A közigazgatás egyszerűsítésének munkálatai serényen haladnak előre. Széll Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter ma is körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, hogy a jelenleg használatban levő nyomtatványokból 3-3 példányt terjeszzenek fel a belügyminisztériumba, megjelölve azt a rendeletet vagy törvényt, amelynek rendelkezése folytán a nyomtatvány készült.

Az állami adók behajtása. Lukács László pénzügyminiszter az állami adók behajtására vonatkozólag körrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, melyben az foglaltatik, hogy az adóbejáratok vége lévén, nemsokára a gazdaember értékesíti a termését, szintugy a kereskedő és iparos is pénzbe jut, tehát a hátralekös állami adókat és kincstári illekezeteket a pénzügyigazgatóságok biztosítsák és az adóbehajtást kellő szigorral, de egyszersmind tapintattal fogatosítsák. Egyben felhívta a törvényhatóságokat, hogy a pénzügyigazgatóságokat e munkájukban lehetőleg támogassák.

KÜLFÖLD.

Vitás ügy. A berlini lapok egy konfliktusról tesznek jelentést, amely Konstantinápolyban a nemzetközi vesztegárbizottság és a török kormány, illetve a szultán között ütött ki, mert az előbbi a pestisvesztegárt Egyiptommal szemben 5 napban, a szultán ellenben 10 napban akarja megállapítani. Alig hiszszük, hogy ebben a nemzetközi bizottság a hatalmak támogatására számíthat. A pestis további terjedésének

lehetősége a török birodalomban és ennek következtében a határos országok veszedelme nincs kizárva. Ebben az esetben az a hatalom, amely a vesztegár leszállítását a szultán akarata ellen kikényszerítette, csak nehezen szabadulhatna meg attól a felelősségtől, hogy a pestis betörését megkönnyítette: olyan felelősség ez, amelyet bizonyára egyik hatalom sem vállalna magára. A szultán beavatkozása a nemzetközi bizottság jogkörébe csak akkor irogna fenn, ha az egészségügy érdekében elrendelt intézkedések végrehajtását megakadályozná, de nem akkor, ha a bizottság javaslatain még túl menve, oly intézkedéseket tesz, melyek lokozott biztonságot nyújtanak a járvány behurocolása ellen.

HIREK.

Budapest, július 28.

— BUDAPESTI NAPLO. Július 31-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásukkal a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Személyi hír. Báró Call kereskedelmi miniszter tegnapi Bécsből Villachba utazott.

— Királyunk ajándéka a szultánnak. Mint Konstantinápolyból táviratozzák, gróf Széchenyi gárdaihadnagy és Veckbecher udvari biztos ma odaérkeztek két leher csóddal, amelyeket Ferenc József császár és király a kladrubi ménésből ajándékozott a szultánnak. A szultán kívánságára a lovakat azonnal a császári istállóba vitték. Az ajándék hivatalos átadása legközelebb történik báró Calice nagykövet által.

— Keresztelő a konopisti kastélyban. A konopisti kastélyban, mint egy távirat jelenti, ma volt Ferenc Ferdinánd főherceg ujszülött leányának keresztelője. A hercegnő a Zsófia, Mária Terézia, Franciska nevetek kapták. A keresztanya tisztelt Mária Terézia főhercegnő töltötte be. A keresztelő után a kastélyban nagy ebéd volt. Ugy a főherceg nejének, mint az ujszülött hercegnőnek állapota állandóan jó.

— Gromon államtitkár Közegen. Gromon Dezső honvédelmi államtitkár Közegen tartózkodott s ott időzése alkalmával megtekintette a honvédelmi laktanyát, melynek berendezése felett megegyedését fejezte ki. Különösen a raktárak nagysága s célszerű berendezése nyerte meg tetszését. Az államtitkár ma visszaérkezett a fővárosba.

— A kultuszminiszter Esztergom városának. Wlaciics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter 3500 korona állami segínyt utalványozott Esztergom városának iskolái célokra.

nyorgatott a szemével. Hippolit hallgatta és esodádkozott, milyen csekély részvétellel van a sorsa iránt és milyen csekély érdeklődéssel kíséri Erzsébet szavait.

A nap leszállt már, mikor egymástól elváltak. Hippolit kimerülve ment a szobájába, Erzsébet pedig győzelmesen sugárzó arccal a gazdaságába.

A szobájában Szergejevics Hippolit meggyújtotta a lámpát, egy könyvet vett a kezébe és olvasni akart; de már az első oldalnál úgy tettszett neki, hogy jobb lesz letenni a könyvet. Leült a karosszékre, lehunytta a szemét, mozgolódott, hogy kényelmes helyet teremtsen magának s csakhamar rájött, hogy a karosszék kényelmetlen. A pamplagra vetette magát és kinyújtózott. Eleinte semmire se gondolt, aztán eszébe jutott, hogy meg kell majd ismerkednie Benkovskyval. Nevetett, mikor arra gondolt, hogyan festette le ezt az urat Varenka. Csakhamar Varenka foglalkoztatta és senki más. Egyebek között arra is gondolt: — Mi történnék, ha ezt az igéző teremtet nőül venném? Erdekes asszony lenne... Már csak azért is, mert nem volnék annak a veszedelemnek kitéve, hogy a népszerű könyvek olesó bölcsességet kellene hallgatnom...

Mikor aztán arra gondolt, hogy milyen szerep várna reá, mint Varenka férjére, nevetett és határozottan válaszolt magának: — Soha! Erre aztán elszomorodott.

II.

A szombat reggel kis kellemetlenséggel kezdődött. Az oltozkodásnál Szergejevics Hippolit ledobta a lámpát az asztalról, amely összetörtött és néhány csepp olaj a csizmájába ment. A csizmát természetesen megtisztították, de Szergejevics Hippolitnak úgy tettszett, mintha a tea, a kenyér, a vaj, sőt nővére haja is petroleumszagú volna, mintha ez a szag átjárta volna az egész levegőt. Ez elrontotta a kedvét.

— Vesd le a csizmádat, tedd a napba, akkor

— Crispi állapota. Nápolyból táviratozzák: A Crispi állapotáról ma reggel kiadott orvosi jelentés szerint a beteg ereje észrevehető szivgyöngesség mellett ismét fogyott. Az ideges jelenségek nem változtak.

— Erzsébet-szobor a kaszárnnyában. A szabadtéri 6. honvédegyalozzered ma fényes katonai ünnepséggel leplezte le a kaszárnnyában felállított Erzsébet királyné-szobrot. A bronzból készült mellszobor Teilsch Ede szobrász műve, aki ingyen engedte át a szobrot a honvédeknek. A leplezésen képviselve volt a városi hatóság, ott voltak továbbá az egyesületek és testületek, valamint nagyszámú közönség. A nemzeti zászlókkal és virágokkal díszített téren Mamusch kanonok tábori misét, Csáth Lajos ezredes pedig hazafias beszédet mondott. Délben bankett volt.

— Ábrányi Kornél betegsége. Ifjabb Ábrányi Kornél országgyűlési képviselő állapotában örvendetes javulás állott be. Láza teljesen megszűnt, az éjszakáit már nyugodtan tölti s orvosi véleménye szerint a teljes gyógyulás útján van. Látogatókat természetesen egyelőre még nem fogadhat.

— Petőfi halálának évfordulója. E hó 31-én szerdán lesz ötvenkét esztendője, hogy Petőfi Sándor a szabadság lánglelkű dalnoka, kilehelte lelkét a szabadság áldozat-oltárán. Ötvenkét esztendője, hogy a fejeéregyházi csatások közös sírjában honvédtársaival örök álmát aluszsa. Ezt a szomorú évfordulót az ország nagyobb városaiban megünneplik az idén is. A szegedi egyetemi ifjuság ma nagyszabású emlékünnepet rendezett, melyen a város intelligenciája nagyszámúban vett részt.

Az ünnepély a szegedi körben folyt le, hol a megnyitóbeszédet Temesváry Lajos joghallgató mondotta. Utána Magár István joghallgató Petőfinek „A nemzethez” című költeményét szavaltta el nagy hatással. Az ünnepi beszédet Hubanek Béla joghallgató tartotta, kit beszéde végeztével a hallgatóság sokáig éljezgett. Ezután Petőfinek a „Helység kalapácsa” című versét szavaltta el általános tetszés között Balogh Henrik joghallgató. Végül dr. Szeeles József mondott nagyszabású emlékbeszédet. A szép ünnepélyt az előlki zászós fejezte be.

— Bucsú a Vizivárosban. A budai vizivárosi templom patrónájának, Szent Annának névünnepe alkalmából, vasárnap tartották meg az évente szokásos bucsú nagy közönség részvétele mellett. A vizivárosi templomban reggel hét órakor kezdődtek az ájtatosságok és délelőtt tíz órakor volt a zenés nagymise, amelyet Dömötör Gedeon plébános celebrált. Délután az ájtatosságokat vesernye jezte be, amely után a közönség széjjeloszlott a bombatéren emelt sátrak közt, továbbá a budai vendéglőkben.

— A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlése. A magyar orvosok és természetvizsgálók augusztus havi vándorgyűléseire úgy Bárdfán, valamint Budapestben is nagyban folynak az előkészületek. A tudományos előadásokra jelentkezni a vándorgyűlés pénztárnokánál, dr. Kaiser Károlynál lehet a belügyminisztérium budavári palotájában. Ugyanoda küldendő be a 12 koronára rugó tagdíj is.

elillan az olaj szaga, — tanácsolta a nővére. — Vedd föl addig az uram papucsait, egészen újak.

— Köszönöm, ne fáradj...

— De minek várnál, míg ez a szag elszáll?

Hozom mindjárt a papucsokat.

— Ne, nincs rá szükségem. Dobd el inkább.

— Miért? Nagyon szép papucs, selyemből való... és egészen új...

Szeretett volna veszekedni, a petroleum ugyanis bosszantotta.

— Mire való? Csak nem fogod te használni?

— Én persze, hogy nem, de Sándor igen.

— Ki az?

— Hát Benkovsky.

— Ah, — nevetett. — Ez igen kedves örökség. És praktikus is.

— Haragszol valamiért?

Sértődötten és kémlelő tekintettel nézett Erzsébet reá. Szergejevics Hippolit megértette ezt a vizsgáló pillantást és bosszankodva gondolta: — Bizonyára azt hiszi, hogy Varenka távolléte bánt.

— Ebédre valószínűleg eljön Benkovsky — szolt rövid hallgatás után Erzsébet.

— Nagyon örülök...

Szergejevics Hippolit így gondolkodott: — Azt akarja, hogy szeretetreméltóan bánjak a leendő sógorommal.

A bosszuságát most kinos unalom váltotta föl. Szergejevna Erzsébet vaját kent a kenyérre és megszólt.

— Praktikusnak lenni, azt hiszem, dicséretreméltó dolog. Különösen most, mikor az elsőgyényedés terhe ránehezedik mindenkire. Miért ne használná Benkovsky a megboldogult férjem papucsát?...

... Miattam akár a megboldogult lepedőjét is, ha levetted — gondolta magában Szergejevics Hippolit.

(Folytatása következik.)

— **Umberto király emlékezete.** Holnap, július 29-ikén lesz első évfordulója annak a szomorú napnak, amelyen egy anarkista kéz kioltotta Olaszország nemesis uralkodójának, Umberto királynak életét. Az egész olasz nemzet mély gyászban emlékezik meg a szomorú eseményről. Turinban, mint egy távirat jelenti, már ma a székesegyház előtt, szabad ég alatt, ünnepélyes gyásztisztizteletet tartottak, ott volt *Letitia* hercegnő, a polgári és katonai hatóságok, számos szenátor és képviselő és nagy néptömeg, amely csendes áhitattal adózott a tragikus sorsú király emlékének. Egy római táviratunk szerint *Viktor Emánuel* király ma gróf *Wedel* német nagykövetet fogadta, aki *Umberto* király halálának évfordulója alkalmából kifejezte *Vilmos* császár részvétét. Ezután az özvegy királyné is fogadta a nagykövetet. *Wedel* gróf délután a *Pantheonban* Umberto király koporsójára koszorút tett le, melynek szallagján a szavak állanak: *Vilmos német császár — hü, felelhetetlen barátjának.* A holnapi gyásztisztizteleten *Wedel* gróf fogja képviselni Vilmos császárt.

Loubet a francia köztársaság elnöke gyönyörű koszorút tétetett le *Umberto* király koporsójára és megbízta *Barrère* francia nagykövetet, hogy őt a holnapi emléknapon képviselje és kihallgatásra jelentkezék *Viktor Emánuel* királynál és *Margherita* özvegy királynénál és fejjeze ki nekik az elnök részvétét.

— **József főherceg a kisjenői oigányok közt.** A magyarok főhercege tegnap vendégül látta kisjenői birtokán *Urban* Ivánt, Arad város és Aradmege főispánját, aki Simándon való tartózkodását félbeszakítva egy teljes napot töltött József főherceg társaságában.

Kisjenői tartózkodása alatt érdekes epizód játszódott le a főherceg és egy oigányvajda között, akinek vajda-botját József főherceg 200 koronáért megvásárolta.

József főherceg, aki tulajdonképpen pihenés és üdülés céljából jött Kisjenőre, éppen nem pihent ki magát azon öt nap alatt, amelyet Kisjenőn töltött el. Pénteken *Urban* Iván főispán társaságában egész nap birtokainak megtekintésével volt elfoglalva s csak akkor pihent meg kastélyában, mikor vendégei eltávoztak tőle.

A cigányok, akik szinte érthetetlen módon azonnal megtudják, hogy az ő főhercegek Kisjenőn tartózkodnak, valóságilag elurazsítják ilyenkor a várost s a főherceg jószívűségét ugyancsak próbára teszik. Tölkodásukban annyira mennek, hogy leg több esetben a hatóság közbelépését provokálják.

Igy történt ez pénteken is. Messze vidékről, így többek közt Nagyvárád környékéről is, nagy számú cigánysereg érkezett Kisjenőre, valamennyi abban a tudatban, hogy mesés kincsekkel fognak onnét eltávozni. A kisjenői szolgabíróság azonban gondoskodott arról, hogy a tolokodó cigányok ne alkalmatlankodjanak a fenséges urnál.

Egy nagyszakálu, ezüst mellény-gombos vajda azonban minden áron a „*fővajda*“ elé akart jutni, hogy ő hozzá apelláljon a kisjenői hatóság azon határozata ellen, amelylyel megtöltötték neki az ott való letelepedést. S hogy nem sikerült neki a főherceg elé jutni, levelet írt hozzá, amelyben hivatkozva a főhercegre iránta már vajdává történt kinevezésekor tanusított kegyelmére, arra kéri József főherceget, hogy engedné meg neki a Kisjenőn való letelepedést. A levél végére ez volt aláírva:

„*Angyel Jankó vajda.*“

Mikor a főherceg tegnap este lakásába megtért, ott találta az *Angyel Jankó* levelét. Azonnal futárt küldött a vajdáért, aki nemsokára teljes díszben megjelent a főherceg előtt. Mellényén dő nagyságu ezüst gombok, kezében pedig a faragványos vajdabot.

József főherceg és a vajda cigány nyelven beszéltek egymással. *Angyel* vajda előmutatta *József* főhercegtől kapott kinevezési okmányát, amelyben a főherceg *Angyelt* családja vajdájává tette meg. Az érdekes irat két nyelven van fogalmazva: bal oldalán magyarul, jobb felén pedig cigány-nyelven. Tartalma szóról-szóra a következő:

Angyel Jankó vajda Nagyvárád. Kedves vajdám! Dohányosi leveledben arra kértél, hogy ismerjelek el vajdának családjaid felett, akik megválasztottak. Örömmel engedek kérsédnek, mert tudom, hogy nagyon jó vajda vagy. Elismerlek vajdának családjaid felett. A nagy isten adjon neked, nődek és gyermekeidnek szerencsét, egészséget és hosszú életet. Alosuth, 1900. július 8-ikán.

József fhg.

A „kinevezési okmány“ a főherceg borítékban, postán küldte el a vajdának s a levelet így címezte meg:

Angyel Jankó cigányvajdának Nagyvárád. A cigány-sátrak között.

A vajda kérésének meg lett az eredménye. A

főherceg megengedte *Angyelnak*, hogy családjával Kisjenőn telepedhessék. A vajda botját pedig száz forintért megvette.

— **Zászlószentelés.** Fényes zászlószentelés volt vasárnap délelben a városligeti *Hermína-kápolnában*. A budapesti főrdalegyesület pompás selyemzászlóját szentelték föl díszes, előkelő közönség jelenlétében.

A zászlóanya. özv. *Cristofoli* Vincóé akadályozva volt a megjelenésben s *Kugler* Jánosné szül. *Bulyovszky* Ida uról helyettesítette. A szertartást dr. *Komlóssy* Ferenc esztergomi kanonok országgyűlési képviselő végezte nagy segédlettel. Míse alatt a budapesti főrdalegyesület szebbnél-szebb egyházi dalokat énekelt *Hackl* N. Lajos tanár vezetésével. Szögbeverés után fényes lakoma volt a *Hermína-kertben*, amelyen felköszöntöket mondatk *Komlóssy* Ferenc kanonok, *Jóó* Lajos műépítész, *Kugler* János tanár és mások. Délután hat előkelő fővárosi daloskór *Bellovits* Imre karnagy vezetésével sikerült hangversenyt rendezett.

— **Baudin miniszter merénylője.** Óriási port vert föl a közelmúltban az a merénylet, amelyet *Otezevszka* grófnő követett el Párisban *Baudin* közmunkaügyi miniszter ellen nyílt utcán. Tudvalevő, hogy a merényletet *Delcassé* külügyminiszter ellen akarta elkövetni s csak tévedésből süttötte pisztolyát *Baudinra*. Tegnapelőtt állt a grófnő először a vizsgálóbíró előtt, amikor is *Hornbostel* asszony, párisi nőügyvéd képviselte a védelmet. A női védő jelen volt a kihallgatásnál, ahol azt vallotta a merénylő grófnő, hogy már régen határozta el magát arra, hogy *Delcassé* n, aki férjét tönkretette, megbosszulja magát. Már régen készen volt a merénylet elkövetésére és pedig július 14-ikén, a longchampeisi nemzeti ünnepen, ahol a külügyminiszter családjával coosított a tömeg sorfalai között. Ekkor azonban nem tett semmit, mert nem akarta, hogy véletlenségből másban ejtsen kárt. *Baudinra* azért süttötte legyverét, mert összetévesztette a két miniszteri fogatot, melyek feltűnően hasonlítotak egymáshoz. Megtévesztette egyébként a két kocsis hasonlósága is. A grófnő kis leányát is kihallgatták, aki azt vallotta, hogy mikor a merénylet napján eltávoztak hazulról, mitsem említett az édesanyja arról, hogy valamit akar elkövetni. Csak mikor a pályaudvarra érkeztek, akkor mondotta, hogy *Delcassé* — aki öket szerencsétlenné tette — meggyilkolja. A vizsgálati fogságban levő grófnőnek megengedték, hogy tizenöt hónapos kis leányát magánál tarthassa a börtönben.

— **Az államvasuti kezelők mozgalma.** A mai nappal egy újabb mozgalom forrása fakadt fel, hogy folyóvá duzzadva keresztülsejje széltebe-hosszába az országot. Ez a mozgalom *Brassó*ól indult ki, s zászlaját özv. *Dömjén* Zoltánné máv kezelőnő tüzte ki a következő lelkes hangú felhívást intézve a máv összes kezelőnöihez:

Felhívás

a máv összes Kezelőnöihez.

Hölgyeim! Mindazok között, kik a ma megindult mozgalomban felemelték kérő szavukat, senkinek sincs annyi oka a jövő feletti aggodalomra, mint nekünk, szegény kezelőnőknek, mert (ez nem irázis) szent igazság az, hogy mi vagyunk a kenyérkereső emberek között a legszármalomraméltóbbak. Dolgozunk oly nyomorult díjazásért, ami csak arra elég, hogy éhen ne haljunk addig, míg dolgozni bírunk, de ha elkövetkezik az az idő, midőn már képtelenek vagyunk ezt a részben lélekölő munkát végezni, akkor, akkor! mi vár reánk? A koldusbot, a szegények háza. Azért szeretet társnőim, emeljük fel mi is kérés szavunkat és járuljunk azok elé, kik nagyon kevés áldozattal és egy kevés jóakarattal, a társadalomnak egy elhagyatott munkás osztályát megmenthetik a jövőjük feletti kétségbeeséstől.

Kérésünk legyen: a jelenlegi fizetésünk javítása és ami fő: állásunk nyugdíjjal való rendezése, hogy pedig ezt alapos megbeszélés tárgyává tessük, kérem önöket, a lehetőség szerint, minél bizonyosabban 1901. évi augusztus hó 10-én délelőtt 10 órakor Budapesten, a vasuti klub helyiségében való összejöveteire. A jövőtől minden jót remélve,

Brassó, 1901. július 23-ikán.

Kész szolgájk:

Özvegy Csallóközi-megyerosi

Dömjén Zoltánné.

Megdöbentő igazság bontakozik ki e rövid, de nagyon sokat mondó felhívásból. És épp azért hiszszük, hogy felsőbb helyen méltánnyal fog találni közni szerény kérelmük. Nem akar az egyebet, mint csekély nyugdíjat a kezelőnőknek akkora, midőn mnkaképtelenné lesznek. Ily jogos követelés elől az állam ki nem térhet.

— **A jezsuiták ellen.** Barcelonából táviratozzák: A jezsuitáknak Spanyolországból 1837-ben történt kiűzésének emlékére itt nagy antiklerikális gyűlés volt. A gyűlés oly határozatot fogadott el, amely a szerzetesek kiutasítását követeli. A gyűlés után „*Eljen a köztársaság!*“, „*Eljen a szociális forradalom!*“ kiáltások hallatszottak.

— **A cséplőgép halottja.** *Bárány* Ignác püspök-ladányi birtokos tanyáján özvegy *Váradi* Andrásné a cséplőgép ma reggel munkaközben megölte. Őt kiskoru gyermek siratja a szerencsétlenül járt asszonyt.

— **Tompa Mihály emléke Feketehegyen.** A kies fekvésű *Feketehegy* tüdővendégei az idén sem feledkeztek meg a virágok költőjéről, akinek kedvenc üdülőhelye volt a felvidék e gyönyörű helye. Anna napján hangversenyt rendeztek a rimaszombati Tompa-szobor leleplezésére küldendő koszoru javára, amely mulatság szépen sikerült. A műsort *Kun* Bertalan né művészi zongora-játéka nyitotta meg, *Liszt* egyik hangverseny-művével, melyet — egy bájos *Gobbí*-val-zerrel együtt, — általános tetszés mellett adott elő. Igen szépen énekelt *Windt* Margit, aki *Kaminszky* Alexandra finom zongorakiséréte mellett műdalokat adott elő. *Szomor* Károly magyar dalokat énekelt vonós kíséret mellett, *Szatlmáry* Zoltán kassai lapszerkesztő pedig verseket olvasott fel a tüdőről megemlékező Tompa Mihályról is, aki *Feketehegy* zugó fényő-erdejében nem egy gyöngyszemmel gazdagította a magyar költészetet. A hangversenyt *Windt* Margit pompásan előadott monológja zárta be, mely után tánc következett.

— **Agynlött százados.** A múlt hetekben Aradon *Szabó* Árpád önkéntes káplár esett áldozatul az éjjeli gyakorlatnak. Még el sem temették a szerencsétlen ifjút, már megjött Debreceából a hír, hogy *Tibold* Miklós honvéd-önkéntes ugyancsak bajonettel leszúrták. Meghalt ez is. Es ma táviratozzák a harmadik esetet, melynek már egy százados az áldozata. Lövés közben éles golyók keveredtek a gyakorlati patronokba s ezek egyike úgy találta mellén a szerencsétlen kapitányt, hogy *hoitan bukkolt le a lováról.*

A cs. és kir. 70-ik gyalogezred ez idő szerint *Karlóca* közelében tart ezredgyakorlatot. Ma már kora kora kivonult az ezred. Két-két zászlóalj állott egymással szemben a harcászati feladat megoldására. A második zászlóalj parancsnokától *Marzevits* százados azt a parancsot kapta, hogy századával nyomuljon előre biztosított menetben és kímélje ki az ellenség állását. A század legényeége a kapitánnyal együtt megindult s nyugodtan haladt előre, amikor a közeli hegyoldalról az ellenség élénk puskatüzlél fogadta. A megtámadott század rögtön rajvonallal fejlődött s felvette az ellenséggel a harcot, miközben *Marzevits* kapitány jelentést küldött vissza a gyakorlat vezetőjének. Ez alatt mindkét oldalról folytak a lövöldözések. Egyszerre észrevették, hogy az ellenség felől éles golyók is sivitanak feléjük. *Marzevits* százados, aki szintén észrevette ezt, kiadta a parancsot a kürtösnek a tüzelés beszüntetésére. De alig hogy ezt a parancsot kiadta, egy golyó mellén találta a kapitányt és rögtön lefordult a lováról. A kürtösökre beszüntetett a tüzelést s a legényegek odafutott a kapitányhoz, de későn, mert a szerencsétlen tiszt már akkor halott volt. Az ezredparancsnok rögtön beszüntette a gyakorlatot és elrendelte a vizsgálatot. Az összes fegyvereket megvizsgáltatta, mely alkalommal két közlegényről, *Crvanko* Iliá és *Nyacsévics* Dusánál néhány éles töltényt találtak és a fegyverek csővein is meglátszott, hogy ök löttek éles tölténnyel. A két katonát szuronifedezett alatt bekísérték *Péterváradra.*

— **Egy buffethölgy szerencséseje.** *Kopenhága* egyik külvárosában néhány évvel ezelőtt még rendkívül egyszerű viszonyok közt élt egy gyönyörű leány. Mivel az atyjának kis korcsmája nagy jövedelmezett eléggé, a népes család minden tagjának nagyon meg kellett dolgozni a mindennapi kenyérért. A gyönyörű leány azonban aligha tartotta magához méltónak ezt az életet, mert kezét nyújtotta egy *Buchar* névű tekintélyes kereskedőnek, aki beleszeretett. A házasság azonban nem volt boldog s két év múlva elváltak. *Buchar*né azután elment Dél-Afrika szerencsét próbálni s egyelőre mint buffethölgy kapott alkalmazást. Nem sokáig kellett várnia a szerencsésejére, egy duszagdag hollandi bankár halálán szerencsésen talált s nőtül vette. A buffethölgy természetesen kivette s Londonba utazott vele, hol pompás palotájában feleségével vakító fény és pompa közt élt. A bankárt azonban boldogsága teljében megütötte a guta. Elment az árnyékvilágból, de számlátlan millióit itt hagyta. Melyből az özvegy is örökölt egy pár milliót. A földi javakban egyszerre duszagdagrá lett gyönyörű asszony visszament szülővárosába, *Kopenhágába*; a főváros környékén rendelkezni birtokot vásárolt magának s kastélyban fejedelmileg berendezkedett. Mivel még mindig gyönyörű volt, a szerencse folytón leselkedett rá. A napokban egy való-ságos főúr, gróf *Sponneck* kinalta meg szívével és kezével s az egykori szegény korcsmáros leány fejét nemsokára grófi korona fogja ékesíteni. Ezt a változatos regényt a grófné alig pár esztendő alatt élte át.

— **Egy magyar képviselő Amerikában.** *Lévay* Lajos országgyűlési képviselő, az amerikai viszonyok alapos ismerője, az Egyesült-Államokba utazott. *Lévay* az egész képviselőházi szünetet Amerikában tölti ismereteinek bővítése céljából.

— **Hangverseny a vakok javára.** Az Ujpesti Közmivelődségi Egyesület augusztus 3-án *Rakos-Palotán* a parkvendéglő helyiségében a Vakokat Gyámolító Országos Egyesület zenekara javára elsőrangú művészek, valamint a vakok zenekarának közreműködésével hangversenyt rendez. Belépőjegyek a Közmivelődségi Kör helyiségében *Ujpesten* és a vakok kézsztiményének elarusító helyein, a Király-utca 64. sz., a Kaplony-utca 1. sz. a. és a Luther-utca 1/b. sz. a. egy koronáért kaphatók.

— **Ezentul:** — „előklő főispán.” Kassa város utolsó közgyűlésének egyhanguságát szép jelenet élénkítette meg. Ugyanis az egyik referens aljegyző a megelőző napi közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése alkalmából a többi között ezt a kitételel használta:

— Mire a főispán ur ó méltósága...

Erre Péchy főispán, aki előkelő származása és állása mellett is ellensége a manap divatos címkör-ságnak, az aljegyzőhöz fordulva, a jövőre nézve a következő korrekciót rendelte el:

— *Ezentul kérem csak előklő főispán; s nem főispán ur ó méltósága.*

A bizottsági tagok természetesen lelkesen megéljenézték a népszerű főispán demokrata intézkedését.

— **Öngyilkos kapitány.** Gleisner Alfréd, a 7-ik utazás-zászlóalj közserzetben álló kapitánya, akit a budai társaskörökben is kedveltek, tegnap délután a Radetzky-kaszárnyában lévő századirodában agyonlőtte magát. A 32 éves tiszt, aki előtt szép jövő állott, szerelmes volt egy fiatal lányba. Házasságuk elő azonban akadályok gördültek s ez keserítette el Gleisner kapitányt annyira, hogy öngyilkossá lett. Tegnap délután 4 órakor bement a 2-ik század irodájába s az ott lévő számvivő altisztet valami ürügy alatt elküldte onnan. Ugy öt óra tájban a kaszárnya inspekción tisztje, Gergő Viktor be akart menni az irodába, de azt zárva találta. Felnyitatta az ajtót s ekkor látta, hogy a századparancsnok átírt koponyával, holtan fekszik a szoba sarkában. Mellette lekölt revolvere, amellyel agyonlőtte magát. A golyó a szegény embernek szétrombolta a koponyáját, úgy, hogy a szoba tele volt agyvelő-részekkel és vérrrel. Az asztalon egy levelet hagyott az öngyilkos kapitány ahhoz a fiatal lányhoz írva, aki miatt megvált az élettől. Holttestét a 17-es katonai kórházba vitték, ahonnan ma temették el katonai pompával.

— **Hírek a műegyetemről.** Úgyes eszme valószínűleg meg a műegyetemen, amint azt egy az anélben kitért hírdetésből olvassuk. Az ifjuság kebeléből tanfolyam alakult, amelynek hivatása a hallgatókat a szigorlatokra előkészíteni. Különböző már rég vannak ilyen kurzusok s csak örvendetes, hogy a magyar technikusok egy ilyen jórészen humánus intézmény létesítésén fáradoztak. A tanfolyam folyó évi augusztus 1-én veszi kezdetét, s vezetője Herusch Arthur IV. éves technikus.

— **Betegség miatt a halála.** Tegnap éjszaka Goldstein Jakab vasuti podgyászherdő, aki a Rózsa-utca 84. szám alatt lakott, a Margitidről a Dunába ugrott. A hidon hagyta a sapkáját és a kabátját, amelyben a feleségéhez cimezve egy levelet találtak. A leveiben azt írja, hogy súlyos ideggyógyban szenvedett, amelyet nem tudtak az orvosok gyógyítani. Ez keserítette el és ezért lett öngyilkossá. A holttestét még nem találták meg.

— **Egy kassai huszárezred jubileuma.** A VII. Edvárd angol király nevét viselő 12. huszárezred, amelynek hadkiegészítő parancsnoksága Kassán van, a jövő hó 20-án ünnepli százéves önnállásának jubileumát. Az ezredet 1801-ben József nádor alapította, aki egészen 1847-ben bekövetkezett haláláig tulajdonosa maradt az ezrednek. A nádor halála után fia, István főherceg lett az ezredtulajdonos, majd 1850-től 1875-ig gróf Haller Ferenc testőrkapitány és lovassági tábornok, 1875-től 1888-ig pedig Fratricsevics Ignác lovassági tábornok, míg végre 1888-ban a király VII. Edvárd angol királynak, akkor még walesi hercegnek ajándékozta az ezredet, aki még ugyanabban az esztendőben meg is látogatta az akkor Miskolcon állomásozó ezredet, amelynek tisztikarával együtt le is fotográfáltta magát. A jubiléus tizenkettes huszárok ezredtörzse ez időszert Lembergben állomásozik és ott fogják megünnepelni a százéves fordulóit is.

— **A nyaraló gyermekek hazatérése.** A nyaraló-telepekről a Szűnidei Gyermektelep-Egyesület kis pártfogoltjai a következő sorrendben fognak visszakerézni a fővárosba:

Július 29-ikén este 8 órakor Ercsiből 65 leány; este 8 óra 35 perckor Lengyelből 15 fiú és 43 leány; este 9 óra 20 perckor Hegybányáról 102 fiú; ezek mind a keleti pályaudvarra érkeznek. Ugyanokkal július 29-ikén este 9 óra 25 perckor Trecsénből érkeznek 48 fiú, a nyugati pályaházba. — A nyaraló-telepek második csoportjaiba féléves gyermekek július 30-ikán reggel kapnak felső ruhát, a VI. ker. Nagy-mező-utcai iskolában.

A második csoport elutazása a következő sorrendben történik: július 30-ikán délután 2 órakor Balaton-Lellére 43 leány indul a déli vasút pályaházából; 30-ikán 2 óra 30 perckor Zebegénybe 100 leány a nyugati pályaházából; 31-ikén reggel 7 óra 30 perckor Trecsénbe 60 leány a nyugati pályaudvarból; 31-ikén reggel 7 óra 15 perckor 45 leány Lengyelötöbba; 31-ikén reggel 7 óra 30 perckor 100 fiú Hegybányára; 31-ikén reggel 8 órakor 62 fiú Ercsibe a keleti pályaudvarból. — Megemlékés végül, hogy ma — vasárnap — délután 5 óra 55 perckor Zebegényből 100 fiú érkezett vissza este 8 óra 30 perckor, Lelléről pedig 43 leány.

— **Zsidó földművelők.** A Magyar Izraelita Kézműves- és Földművelési Egyesület titkára, Kemény Dávid azzal a kérdéssel fordult Egánhoz, hogy adjon felvilágosítást ó: honnan van az, hogy az intézet a zsidó földművelők képzés terén eddig eredményeket felmutatni nem tudott.

Egán Ede eleget is tett a felkérésnek és beható tanulmány után nagyterjedelmű memorandumban foglalta össze a kérdéssről láptál véleményét. Beszereste előbb az összes eddigi zsidó-telepítésről, a Rothschild-féle és Hirsch-féle kolóniákról szóló adatokat és az argentiniai, jaffai stb. zsidó-telepítéseknek nyert tapasztalatok alapján megadta véleményét a magyar zsidó földművelők képzés ügyében.

Munkájában annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a zsidó igenis alkalmas arra, hogy kellő vezetés mellett hasznos földművelő váljék belőle. Fejtegetéseiben abból indult ki, hogy a zsidó faj még nemzet korában par excellence földművelő nép volt. Csak az elnyomatás és a jogfosztottság hosszú évszázadai alatt szokott el annyira a fizikai munkától és a földművelés iránt való erendelő hajlamától, hogy manapság már — legalább Európában — a földművelő-zsidó a kivételek közé tartozik. Hogy azonban kedvező körülmények között a zsidó fajt oly jó földművelő tud lenni, mint minden más fajtájú ember, sőt hogy a faj szívóssága, lelkiismeretessége e munkakörben is érvényesül, azt éppen az argentiniai és jaffai zsidótelepítések mutatták meg, ahol a telepeknek tulajdonos többsége kitűnő földművelőnek bizonyult. Ennek alapján Egán ama nézetnek adott kifejezést, hogy a felsőmagyarországi zsidókérdezt helyesen lehet megoldani oly módon, ha az odaváló zsidóknak földművelésre való vállalkozását egy megfelelő akcióval előmozdítanák, zsidó földművelőket nevelnének a rutének időjén.

Egán tanulmányával elkészülve, véleményező ankétét hívott össze, amelynek munkáját megbirálás végett előterjesztette. Pár héttel ezelőtt ült össze az ankét, amelyben Egán Edén kívül résztvettek: Földes Béla egyetemi tanár, Visontai Soma. Bartha Miklós képviselő és még többen. A jelenlevők egy része annak a nézetnek adott kifejezést, hogy azt az akciót, amely az Egán tervezete alapján megindulna, meg kellene fosztani felekezeti jellegétől, mások úgy találták, hogy zsidó földművelők képzését nem kellene egy magánintézetre, mint amilyen az Izraelita Kézműves-Egyesület, bízni, hanem a kormánynak kellene e munka vezetését a kezébe venni. Az értekezlet a terv részleteivel is bőven foglalkozott s az így kibővített munkát azután átküldte Kornfeld Zsigmondnak, a tisztelet elnökének, felkérve őt, hogy mondjon véleményt a nagyjelentőségű akció kérdésében. Kornfeld a minap küszült el Egán Ede memorandumának tanulmányozásával és a maga megjegyzéseit a kazár akció kérdésében megtevén, a memorandumot jegyzetei kíséretében Egán Edéhez visszaküldte. Egán most az emlékiratot az értekezleten nyert impressziói és Kornfeld Zsigmond megjegyzései alapján újra átdolgozza és azután megküldi a kezdeményező Izraelita Kézművesegyesülethez.

Meumann Ármín országgyűlési képviselő, mint az izraelita kézműves és földművelési egyesület elnöke ez ügyben a következő nyilatkozatot teszi köze:

Igen tisztelt szerkesztő ur! Nagy örömmel olvastam, hogy zsidó földművelők képzése céljából nagy akciót kezdeményeznek. Különösen pedig örömmre szolgál, hogy ezt az akciót éppen Egán Ede ur akarja megvalósítani. Az igazság kedvéért azonban a cikk egyenlőly téves adatának helyesbítésére ki kell jelentenem, hogy a magyar izr. kézmű és földművelési egyesület, kitűzött feladatához híven — már évtizedek óta — bár aránylag kevés eszközzel, de szép sikerrel és példatárolg működik a földművelők képzés érdekében; az egyesület által erre a pályára nevelt szép számú szegény ifjú jól bevált a gazdasági pályán. sőt az utóbbi években az állami földművelési iskolákban képzett s onnét kikerült egyesületi növendékek dícséretet arattak.

Nem áll továbbá az, hogy az egyesület a földművelők képzés ügyében hivatalosan fordult Egán Ede kormánybiztos urhoz, hanem az egyesület buzgó titkára Kemény Dávid ur, aki a földművelők képzés eszméjének lelkes előharcosa, s akinek alkalma volt a kormánybiztos urra magánúton érintkezni, tapasztalva annak az egyesület és működése iránt való érdeklődését, magánúton kérte fel őt mint szakértelmet a kérdésre vonatkozó nézeteinek vele való közlésére. Amennyiben a kormánybiztos ur ennek a magánkérelemnek megfelelő, azt csak köszönettel vehetjük tudomásul, de megelgett az, hogy a kormánybiztos ur dolgotzatát nem bocsátotta az egyesület rendelkezésére, hanem azt az egyesület mellözésével, amelyből állítog a kezdeményezés kiindult s melynek vezérébberbe között kiváló szakértelmű és áldozatra kész férfiak vannak, az egyesületi körén kívül tette tanácskozmány tárgyává s azt eddigelé egyedül Kornfeld Zsigmond urral közölte.

Ezek után is érdeklődésel várjuk Egán Ede kormánybiztos urnak a földművelők képzésére vonatkozó nézeteit, de mindenesetre törekedni fogunk, hogy hitjelenek ismert áldozatkészségével, amely a magyar izraelita kézmű- és földművelési egyesület tőlszázados

intézményét felvirágoztatta, nemkülönben a magas kormány remélt támogatásával zsidóhitű magyar földművelők nevelésére és képzésére irányuló céltzatainkat mihamarabb nagyobb arányokban megvalósítsuk.

— **A pincérről szabályrendelet.** A lapokat bejárta az a hír, hogy Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter, rendeletet bocsátott ki, mely szerint a kávéházakban ezentul csak 40 évet meghaladott nőszemélyek alkalmazhatók ugynevezett kaszírónéknak. Ez a hír módosításra szorult annyiban, hogy a belügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amelyet a törvényhatóságoknak is megküldött s melyben az foglaltatik, hogy ezentul minden kávéházban csak egy kaszírón alkalmazható, akinek azonban sem kiszolgálás, sem a vendégekkel poharazása nem szabad.

— **Hatesztendős gyilkos.** Verseczről írják: Messics községben eltűnt néhány nappal ezelőtt Dragucs Pál földművelő kilencesztendős fia. Ugyanakkor Petrinje József a feleségével és hatesztendős Pál fiacskájával szekéren Versecz felé hajtott, azt mondván a falubelieknek, hogy a temetésre sietnek. A csendőrség gyanusnak találta a dolgot, behatolt Petrinje házába s ott a szénpadlagon ráakadt a kis Dragucs Miklós holttestére, — mely keresztüllött mellkassal feküdt a széna között, mellette pedig Petrinje kőesűvíz vadászgyevert. Még aznap a földiken ráakadtak a bujkáló Petrinje-osaládra, s ekkor kiderült, hogy a kis hatesztendős Petrinje Pali lőtte le játékközben Dragucs Miklóst. A fiu be is vallotta tettét az apjának, de az annyira megrémült, hogy megszökött a községből, a helyett, hogy az esetet följelentette volna.

— **Felhőszakadás.** Fekete-Lahotán ma nagy felhőszakadás volt, amely az egész falut elöntötte. A falu víz alatt van. A termés megsemmisült. Több ház összeomlott. Attól tartanak, hogy hegyomlás történik.

— **Rendőri hírek.** Az óbudai hajógyárnál ma délután egy feloszlásnak indult női holttestet fogtak ki a Dunából. Az orvostani intézet tetemfőjébe vitték. — Weber Jakab gyári munkásnak 12 éves fia ma a Vizafogó mellett fürdés közben a Dunába veszett. Holttestét nem fogták ki. — Ma este fél tizik a budai Fiume-zsálló előtt egy Szabó István nevű asztalos revolverrel löbe lötte magát és meghalt. Holttestét az orvostani intézetbe vitték. — Schmidt József kovácslegény ma este a Főthúti- és a Hungária-ut sarkán hasba lötte magát. A Rókus-kórházba vitték.

— **Cigányzene a Telefon Hírdombban.** A Telefon Hírdomb ma este előfizetőinek szórakoztatására cigányzenét fog közvetíteni. A cigányzene-közvetítés 8 órától 11 óráig tart, melyet azonban megkövetel a 8 óra 15 perckor való tözsedőolvasás a frankfurti, párisi értéktözsedő-záratok és a berlini tözsedőolvasás) és a 12:10–10 óráig tartó esti olvasás, melynek keretében a legújabb híreket olvastatja fel a beszélő újság. A cigányzene-átvitelt az Enke-kávéházban játszó Zöldy Marci bandájának a muzsikája szolgáltatja.

Az államvasuti szolgák kongresszusa.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, július 28.

A Magyar Királyi Államvasutak szolgaszemélyzete ma délelőtt 10 órakor tartotta meg a központi város-háza tanácstermében országos értekezletét, amelyre az ország minden részéből több mint 3000 vasuti szolga és napibéres jelent meg, hogy megbeszéljék azokat a teendőket, amelyekkel sorsukon javíthatnak.

Kovács András kocsirendező, a végrehajtó-bizottság és az értekezlet elnöke, ismer- tte a kongresszus célját és indítványára három tagú küldöttség ment Keleti Lajos MÁV. hivatalnokért, aki a szolgaszemélyzet mozgalmának ügyszólójának lelte volt. Az elnök azután bemutatta a végrehajtó-bizottság által szerkesztett memorandum-tervezetet, amellyel kapcsolatban igen beható vita indult meg.

Igaz István (Fiume) kifejti, hogy az, amit a vasuti szolgák kérnek: a szerény megelhetés. Mert ma valóságos küzködés folyik ezért, ami hátrányosan beolvasolja a szolgálathoz szükséges erőnek kifejtését. Javasolja, hogy minden esztendőben 14 napi szabadságot adjanak. Ezt a szabadságot szóbeli kijelentés útján az állomástönök adja meg, hogy megtagaríthatassak a szabadságot kérő tolyamodásra szükséges bélyeget, amely majdnem annyi, mint egy egész napi keresetük.

Jalsovics Rudolf jegyző szólalt fel ezután és indítványozza, hogy Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszternek és Ludovigh Gyulának, a Magyar Királyi Államvasutak elnökgazgatóságának üdvözölő táviratot küldjön az országos értekezlet. Az indítványt nagy lelkesedéssel elfogadták.

Széll Sámuel a fűtők sanyaru szolgálati viszonyairól szól. Már az indulás előtt négy órával talpon kell lenniük, egész nap dolgoznak és éjszaka alig néhány órai pihenő jut nekik. Kéri a szolgálattal pragmatika megváltoztatását, nehogy olyan dolgok fordulhassanak elő, mint legutóbb Ersekújvárott, ahol egy fűtőnek, aki reggel 6 órától kezdve dolgozott, este — tehát egy egész napi munka után — értésére adták, hogy egy esti vonattal utra kell mennie.

Jalsovics a vonatvezetők nevében szólal fel. Hivatkozik arra a nagy felelősségre, amellyel szolgálatuk jár és ezzel szembeállítja a kétségbejött csekély fizetést. O maga 8 éve szolgal és csak 270 forint az évi fizetése. A vonatrendező egyik lába a sírban,

a másik a börtönben van. Ha baleset történik, rögtön elbocsátják, még akkor is, ha a baleset előidézésében semmi része sem volt. A szolgálati szabályzat azt mondja, hogy a vonaton nem szabad dolgozni. De ez csak a papiroson van így. A valóság az, hogy ők kötelesek a vonatokat tisztítani. És ha bekövetkezett valamely baleset, akkor a vonatvezető — ha ártatlan is — mehet a családjával koldulni, mert a fizetését megvonják, segítséget sem kap és azonkívül a törvénynek is felelős a balesetért. Tiszta szolgálati utasítást kér, mert ma a rendeletek ellenmondanak egymásnak.

Csató Károly ungvári vonatvezető szintén a sanyaru fizetését panasolja. Kilenc éve vonatvezető és 270 forint fizetése van. Csatlakozik Jalsovics indítványához és megjegyzi, hogy az alkalmazottakkal a felebbvalóik durván bántak. Közélsőbb is egy állomásfőnök egy vonatrendezőt telfozott. Ilyen brutalitás ellen nincsen védelmük és éppen azért indítványozza, hogy a közvetlen felebbvaló által kiírott büntetését a személyzet megtelegebhezesse az ültetvezetőséghez.

Várady Béla (Petrozény) a kinevezési rendszer hibáit bizonyítja. Ő maga 13 éve vasutas és nem kap kinevezést. Kéri, a kiegészítő vonatkozólóg foglalkás be a memorandumba, hogy napidíj — 70 krajcárt — akkor is megkapják, ha nincsenek uton. Ezenkívül pedig kéri, hogy a kiegészítő is kapjanak bevásárlási könyveket, amelyek legalább valamelyest megkönnyítik a megélhetést.

Galgóczy Károly (Angyalöld) a ruha-mizériákat panasolja. A posztó rossz, hogy nem képes kitartani azt az időt, amelyre az igazgatóság számta. Hamar elrongyolódik, pedig három évig kellene megmaradnia. Kéri, hogy ezeken az állapotokon is javítsanak.

Tóth Imre (Bród) leírja azokat a különös viszonyokat, amelyekben a Szlavoniában állomásozó vasuti szolgák élnek. Kinos ott az élet idegen nyelvű, idegen — sőt ellenséges érzésű emberek között. Kéri, vegyék be a memorandumba, hogy éppen úgy, mint az odalenn szolgáló katonáknak három év után szabadságadják, az alkalmazottaknak joguk legyen három év után Magyarországra való visszahelyezéstükért kéri.

Ráczk János kocsirendező szintén a rossz ruházati viszonyokat panasolja. Felemlíti ezenkívül, hogy kisebb állomásokon egy kocsirendező van és ennek a kocsimesteri munkát is el kell végeznie. Kér ezek részére legalább 5% pótlékot.

Jalsovics jegyző konstatálja, hogy minden szolgálati ágnak felszólalt egy-egy képviselője, mire az értekezlet egyhangulag elfogadta a bemutatott emlékiratot.

A memorandum ismerteti a szolgazemélyzet küzdelmes s fáradtsággal teli életét. Elérhetetlen vágyak, ugyanod az emlékirat, nem sarkának bennünket s ezért fizetésünknek csak szerény módon való rendezéséért eszedünk, valamint lakbérünknek olyan megállapításáért, hogy ezért legalább egészséges, két kis szobát bérelhessünk; családos emberek részére ennvi e'or az orvosi szabály is, jóllehet a jelenlegi lakbérünkért még egy szobát sem tarthatunk. Legyen szabad tehát fizetésünk rendezésére a következő táblázatot javaslatba hozni:

Rang- tábla	Oszály	K o r o n a			Napidíj
		Fizetés	Lakbér köz- pontban	vidéken	
I.	1	1500	400	300	4.—
	2	1400	400	300	4.—
	3	1300	400	300	4.—
II.	1	1200	350	250	3.50
	2	1100	350	250	3.50
	3	1000	350	250	3.50
III.	1	900	300	180	3.—
	2	800	3 0	180	3.—
	3	700	300	180	3.—

Költözési átalányul még az I. rangfokozatban 100, a II-ikban 80, a III-ikban 50 koronát kérnek.

Ezt a táblázatot így a jelentés, azon elvek szerint állítottuk össze, hogy ha a szolgák jövőben 700 korona kezdő fizetéssel neveztetnek ki, nem lesznek feltétlenül utalva az adósságinálásra. A szolgazemélyzet zömét azonban nem elégítheti ki a kezdő fizetés emelése, hanem legelőtőbb szükség, hogy a már kinevezettek jelenlegi fizetése a megfelelő rangfokozat illető osztályában a fentebbi táblázatban előírt összeggel állapítottassék meg, vagyis a fizetések kiegészíttessenek.

Az előléptetési időszak kegyes meghatározását is (4—3 és 2 év) kérnök, hogy kiki előre tisztában lehessen előléptetési rendszerével, mert a jelenlegi bizonytalanság sokszor kinos igazalomban tartja a szolgazemélyzetet. Különösen kérjük a soronkivüli előléptetés mellőzését, azaz hogy itt a teljes jogegyenlőség elve érvényesüljön, a kiválóbb szorgalom inkább jutalmala részesüljön.

Szolgálati rendtartásunk korszerű módosítása a mi egyik legfőbb óhajtatásunk, mert abban sok körülmenyt látnánk szivesen szabályozva. Így

a) a rendbüntetéseknek jogunk legyen jegyző-könyvi kihallgatást kérni s ennek kapcsán a felettes ültetvezetőséghez telegebznai. A bírság pedig ne legyen levonható, mielőtt az ültetvezetőség nem dönt,

b) évenként legalább 14 napi szabadságra legyen igényünk,

c) ruhailetményünknek olyan módon való szabályozását, hogy a szolgálati ruha beosztásunkhoz alkalmazkodjék s a viselési időtartama a természetes alkalmazás figyelembe vételével állapítottassék meg,

d) áthelyezések csakis elharthatlan szolgálati okokból vagy saját kérelemre történhessék, mert jelenleg a bizonytalanság tudata kinosan hat, valamint a váratlan áthelyezés sokszor beáthathatlan bonyodalmakat vonhat maga után,

e) a felebbvalóink sokszor sértő bánásmódjának

akként való meggátálását, hogy legyelmi vétségnek minősítessék minden oly eljárás, mely a szolgazemélyzetet emberi voltában is megsérti.

Nyomatékosan eszedünk az iránt, hogy a kiegészítő fékezők s általában a napibéresek megbagyas-sanak napibérük élvezetében (központban 2 korona, vidéken 1 korona 60 fillér) akár utaznak, akár nem. Eme ideiglenes minőségéből 2 évi kitogátalann szolgálatélt után a napibéresek kinevezést nyerjenek. A büntetés ellen való felebbezési jog ezekre is kiterjesztessék, ugyszintén kegyes eldöntését kérjük annak, hogy napibéresi kinevezést is első sorban a vasuti altisztek és szolgák gyermekei nyerhessenek.

A szolgazemélyzet országos kongresszusa ezeket a kívánásokat terjeszti elő a Nagyméltóságú Miniszter urnak s a m. á. v. tekintetes igazgatóságának. Könyörgünk a legmélyebb alázattal, hogy fogadják emlékiratunkat szivesen, mert eme felterjesztésünk sorsát és jövőjét 18.000 szolga s rengeteg sok napibéres szivszorongva, elfojtott lélegzettel és epedve várja.

A kongresszus azt memorandumban felsorolt kívánásukat még a következőkkel egészítette ki:

A kiegészítő fékező napidíja legyen a fővárosban legalább két korona, a vidéken az ideiglenes alkalmazottak legalább két évi szolgálat után kinevezés-senek, az altisztek és szolgák gyermekei a felvételek-nél előnyben részesüljenek, minden egyes alkalmazott az eddig 36 óra helyett 30, illetve az eddigi 24 órai szolgálat helyett 20 óráig legyen szolgálatban, a nyugdíjat az özvegy élete végéig kapja, a nyugdíjasok évente két szabadjegyet és olcsóbb tüzelőanyagot kapjanak.

Az országos értekezlet megbizta a végrehajtó-bizottságot, hogy az így kiegészített memorandumot terjesztesse föl a kereskedelmi miniszterhez, az állam-vasutak elnökigazgatójához.

Miután még Keleti Lajos lelkes beszédben az értekezleten megjelenteket a további összetartásra buzdította és biztosította őket, hogy kérelmük felőbb helyen bizonyára meghallgatásra fog találni, az érte-kezetet véget ért. A hatóság részéről Pálos Jenő rendőr-fogalmazó és tiszennegy rendőr ügylet fel a rendre, de dolguk nem akadt, mert az értekezlet a legpéldásabb rendben folyt le.

SZÍNHÁZ. ZENE.

**** Bánk bán.** A Városligeti Színkörben vasár-nap délután *Bánk bán* került színpa a címszerepben Bakó Lászlóval, a Nemzeti Színház tagjával. A klasszikus előadásra szépen megtelt a nézőtér és a közönség tetszéssel adózott a hatalmas hangu Bakó játéknak, és nyílt színen is tapsolt Feld Irénnek, aki poétikus Melinda volt. A többi szereplők is nagy igyekezettel játszottak.

**** Hangverseny a Vörösmarty-szobor javára.** Sikertült hangverseny volt tegnap a rákospalotai Korona vendégelőben. A hangversenyt, melynek tiszta jövedelme a Vörösmarty-szoboralap javára esik, igen előkelő budapesti és rákospalotai nyaraló közönség hallgatta végig. *Emőd* Elza urhölgy nagy tetszés mellett szavalta el Makai Emilnek „Szerenád” című monológját és a „Bakfis álmok”-at. Szűnni nem akaró tapssal tüntette ki a közönség *Sebeik Ada* urhölgyet, Hegyi Aranka asszony növendékét, ki az „Au clair de la lune”-t és „Mignon”-t énekelte. Továbbá *Sebeik Ada* kisasszony és *Neumann Simon*, (a bécsi Raimund-színház tagja) duettjét a „Nebánt-virág”-ból és „Mignon”-ból, *Goiten Pál* precíz zongorajátékát és *Leγγελ* Dező hegedűjátékát is tetszéssel fogadta a közönség. Közreműködtek még: *Vécsey Armin*, *Lapozó Károly*, *Hirsch J.* stb. A hangversenyt tánc követte, s a jókedvű társaság kora reggelig együtt maradt.

FŐVÁROS.

(*) **Ingalanok forgalma.** A lefolyt héten a főváros területén a következő ingatlanok kerültek átíratás alá:

A pesti oldalon: Dobrovolszky Ignác és neje VI. Szent László-utca 155. sz. háza 13.200 koronáért Wurglits Antal és neje. Gold Jakab és társai V. Gizella-tér 5. sz. házának részei 18.400 koronáért Fehér Ferenc. Fehér Ferenc VIII. Tömök-utca 56. számú házának részei 74.300 koronáért Sohollér H. Jánosra. Kulitits János és neje VIII. Szentkirályi-utca 6. számú háza Sztányi Ödön és birtoktársaira (csere). Dr. Reichenfeld Mihály X. Szent-Mihály-ut 18. sz. háza Dr. Rába Mihályra (név-magyarosítás). Pollák Károly X. Külső-Kerepesi-ut 64. sz. házának egyhatod része 1400 koronáért Pollák Gyuláné szül. Mühlbacher Mária-ra.

A budai oldalon: Gombos Józsefné és társa II. Bimbó-utca-ban fekvő 3789/1. hrsz. alatt levő telke 9170 koronáért Follert Károly és neje. Gombos Józsefné és társa II. Bimbó-utca-ban fekvő 3789/2. hrsz. alatt fekvő telke 13.912 koronáért Dr. Henyey Vilmos és neje. Jordán Fülöp I. Vajda-utca 4. sz. házának térése özv. Jordán Fülöpnére (örökség). Baumann Ignác I. kőbányai dűlőben fekvő 10.491/1—3 hrsz. telke 2600 koronáért Supka Jánosnéra. Abel József és Emilia I. Aranykakas-utca-ban fekvő 577. hrsz. telke 21 000 koronáért Gröstenberger Nándor

és Istvána. Krisztics Jánosné I. Czakó-köz 2. sz. házának 1/3 része Krisztics testvérekre (örökség). Michelberger Franciska és társa I. Spanyolrét-ben fekvő 11.259/2. hrsz. telke özv. Saxlehner Andrásnéra. Özvegy Saxlehner Andrásné és társa I. Spanyolrét-ben fekvő 11.250/1. hrsz. telke Michelberger Franciska-ra. Somogyi Gyuláné és társai I. Kelenföld-dön fekvő 18.761/1. hrsz. telke 7255 K. 43 fillérért Loschdorfer Mihályra. Özvegy Schönfeld Miksáné I. Hadnagy-utca-ban fekvő 710—11. hrsz. telke 12.300 koronáért özv. Brandeiszy Ignácnéra. Özv. Schönfeld Miksáné I. Hadnagy-utca 29. sz. háza 5600 koronáért Berzók Árpád és neje. Özv. Schönfeld Miksáné I. Hadnagy-utca 30. sz. háza 2900 koronáért Döllel Mária-ra. Schönfeld Miksa I. Kereszt-tér 2. sz. háza özv. Schönfeld Miksánéra (örökség). Özv. Schachinger Mátyásné I. Kereszt-utca 9/a. sz. házában fele része Schachinger Vencel és Terézre (örökség).

Ó-Budán: Schmidt testvérek III. Ürömhegyen fekvő 4516/1—2. hrsz. telke 2000 koronáért Seeger Rozáliára Krausz Ferenc és neje III. Remetehegyen fekvő 1983—96. hrsz. telke 6000 koronáért Diamant Bertholdra. Polczner testvérek III. Kaszásdűlőben fekvő 6939. hrsz. telke 1500 koronáért Hirschner János és neje. Zeller István III. Ürömhegyen fekvő 4482—63. hrsz. telke 1080 koronáért Krén József és neje.

EGYESÜLETEK.

(A magyar tisztviselők betegsegítő egyesületek) igazgatósága f. évi július 29-én hétfőn d. u. 6 órakor ülést tart VII. ker. Károly-körút 15. szám alatt. Ezen ülésnek tárgya a szabad orvosválasztás alapján módosított s a belügyminisztérium által jóváhagyott alapszabályok bemutatása. Az egyesület értesíti a tisztviselőket, hogy a beiratási díj még csak f. évi augusztus hóban egy korona, azontul 3 korona lesz.

SPORT.

**** Országos lawn-tennis versenyek.** A balaton-földvári sportünnepek keretében a Magyar Athletikai Club augusztus 15-től 20-ikáig országos jellegű lawn-tennis versenyeket rendez. A versenyek főpontja a *Szechenyi udvardíjért* való küzdelem. Gróf *Szechenyi Imre*, a M. A. C. alelnöke, aki *Victor* öcsésével alapját vetette a M. A. C. Balatonföldvári házában s ottani sportműködésének, a klub tavalyi jubileuma alkalmából értékes vandordíjat alapított a földvári tennis-versenyekre. E díj háromszor vagy ötször vendég. Azonkívül egy II. osztályu egyes, hölgy-egyes, férfikettős és vegyes kettős szerepel a balatonföldvári tennisprogramon, melyekre arany, ezüst és bronz-érmeket, valamint tiszteletdíjakat ajánl fel a klub s a balatonföldvári fürdőközség.

**** Labdarugás.** Footballmérkőzés folyt le Szabadkán e hó 24-én, a „Szabadkai Sport-Egylet” és a „Mohácsi Torna-Egylet” football-csapatai között. Az eredmény nagy meglepetést keltett, mert a mérkőzésből győztesen a *Szabadkai sportegylet* került ki, legyőzve a mohácsiak eddigi veretlen és legjobb vidéki csapatát 2 : 4. Az érdekes mérkőzést nagyszámú közönség nézte végig. Este banket volt a vendégek részére.

Nemzetközi bicikli-verseny.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, július 28.

A III. nemzetközi bicikli- és motor-versenynek is nagyszámú nézőközönsége volt ma a milléniumi versenypályán. A bírói emelvény szomszédságában lévő tribün a szorongásig megtelt elegáns hölgy- és férfilátárral, de a másik hölgytribünre is jutott még közönség, az állóhelyet pedig lelkes fiatalok lepte el. A versenyek iránt, amelyek az utolsó nagy ötven kilométeres versenyig simán folytak le, állandó volt az érdeklődés, s főként jól esett látni, hogy a magyarok sok díjat nyertek, szép győzelmeiket aratván a külföldi versenyzők fölött. Az utolsó versenyben, ugyszólván, az utolsó peroben azonban *sajnálatos baleset* rontotta el a közönség kedvét.

Ebben a versenyben százszor kellett bejárni az ötszáz méteres pályát, amire csak a legkitartóbb bioiklisták képesek. A nagyszámú induló dreszek közül hamarosan ki is állottak a versenyből sokan, s utóbb már csak ötven-hatan tartottak ki, köztük ketten jó előnyvel, de váltakozva mindig egymás nyomában.

Kilencvennél többször járták már körül a pályát, s a feszült érdeklődés már a tetőpontja felé közeledett, amikor a két vezető versenyző közül az egyik: *Schimmel Samu*, aki több előző versenyben részt vett és győzött s a közönségnek erősen a kegyében volt, a pálya lejtői részében, a gyors iramban hirtelen megtelepésre felborult és mozdulatlanul terült el az aszfaltos talajon.

A szimpatikus képű, tizenhat-tizenhét esztendőes karosu ifjúnak ez a szerencsétlen letörése közvetlenül a győzelem előtt, amelyért erős sánsszal küz-

dött, nagy rémületet okozott. A közönség köréből rendkívül sokan nagy izgalommal rohantak az ájult-hoz, akit véresen tettek le a gyepre. A mentők is odasziettek hozzá, s mialatt azok a nagy csoportosulás között segítettek rajta, a most már komoly versenytárs nélküli maradt Katzer Ödön, aki nagy kitartással őrizte meg pozícióját, a nagy zűrzavarban néhányszor körüljárta még szabály szerint a pályát és első lett. A kis Schimmel Samut ezenközben szállító ágyon a pályaeületbe vitték s ott kötötték be sérüléseit. A közönség deprimáltan várta, hogy állapota felől biztos hírt kapjon. Az orvosok később konstatálhatták, hogy csonttörést nem szenvedett. Erős zúdásai vannak arcán és lábain, s ha agyarázkódás nem érte, hamarosan kiheverheti ezt a mai szerencsétlen kalandját. Amennyire meg lehetett állapítani, balesete úgy történt, hogy gépjével az előtte haladó Katzer biciklijébe ütközött s erre bukott fel.

A versenyek részletes eredménye a következő: I. Vadászverseny. Távolság 2000 méter. Első: Schimmel Samu, M. U. E. Második: Mader Ferenc, Bécs. Harmadik: Scheirich J., Bécs.

II. Nyerellenek versenye. Távolság 1000 méter. Első: Haringás Béla, F. K. E. Második: Hornyák Ferenc V. K. E. Harmadik: Schöchel Ferenc N. K. E.

III. Magyar kritérium. Távolság 1000 méter. Első: Bihary József M. U. E. Második: Baumler Ede F. K. E. Harmadik: Schimmel Samu M. U. E.

IV. Senior-verseny. Távolság 900 méter. Első: Waltz Rezső. E. K. E. Második: Novák Alajos, E. K. E. Harmadik: Benke Pál, F. K. E.

V. Motorverseny. Távolság 10 kilométer. Első két versenyző közül Csáky Róbert.

VI. Tandem-verseny. 2000 méter. Elsők: Vadas-Herczeg, M. U. E. pár. Második: Frisch-Bonatzky, F. K. E. pár. Harmadik: Goldschmid-Kovács, K. K. E. pár.

VII. Terepverseny. Első: Warhatloncszky, Bécs. Második: Baumler Ede, F. K. E. Harmadik: Schimmel Samu, M. U. E.

VIII. Ötven kilométeres verseny. Első: Katzer Ödön, E. K. E. Második: Sonnenschein Andor, V. K. E. Harmadik: Schwartz Hermann V. K. E.

Kottingbrunni lóversenyek.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, július 28.

A kottingbrunni meeting legszenzációsabb versenyét ma futották le nagyszámu közönség előtt.

A tizenkét indulónak jelzett két éves közül kettő, Phoenix és Sempiternal mégis odabaza maradt. Phoenix kedvezőtlen triála volt, Sempiternal pedig a munkánál hirtelen megmerevedett, így tehát csak tíz ló vette föl a küzdelmet, melyek közül Kunibertet az utolsó pillanatban oly nagy összegekkel fogadták, hogy a startnál mint autos favorit indult, sőt fogadásokat már el se fogadtak rá a könyvesek. Ka Gall mindazonáltal megtartotta pozícióját és 1 1/4-szeres pénzen második favorit volt a könyveseknél, dacára annak, hogy a kétes indulónak jelzett Zlubar az utolsó pillanatban a fogadásokban oly hathatósan lett támogató, hogy odsa még a délelőtti folyamán négyre süllyedt.

A verseny a következő lefolyást vette. Original vette át a vezetést és egészen a fordulógig kalauzolta a társaságot, hol Kunibert került melléje, de már a távoszlopnál ő is lankad, mikor egészen kívül Ross Zlubar hozza előre, de a korlátnál Cleminson Ka Gallal egész utat nyer, nagy ugrásokban utóleri a nyerőnek látszó Zlubar, erős küzdelmet vi vele és végül erős küzdelem után egy rövid fejhosszal győz ellene. Original négy hosszal hátrább harmadik, három hosszal Kunibert előtt. A nap többi futama közül a Schlosspark handicap érdemel figyelmet, melyben tizenkét ellentélel szemben. Helyes vette fel a küzdelmet. A verseny eredménye dicsei a handicapper munkáját, mert három ló tej-tej mellett ért a célhoz és csak a legelkeseredettebb küzdelem után maradt győztes Ronny, Royal Flush előtt, Philister fejhosszal hátrább harmadik.

A két évesek handicapját 4 kilogramm poenailtása dacára Erinna nyerte Amras és Rossignol ellen. Az eladóversenyben Tartom győzött, melyben az Angliából most hazakerült Bonta istállólu aratta első diadalát.

A részletes eredmény a következő:

I. Három évesek gátversenye. Díj 1800 korona. Távolság 2400 méter. Capt. George Ananasa (Buckenham) első, Aresin-Fatton fhdn. Azért is (Lawton) második. Totalizátor: 10: 29.

II. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távolság 1600 méter. Szemere M. Tartomja (Bonta) első, Egyedi L. Stroheuer (Black) második, Dreher A. Fair Trickje (Cleminson) harmadik. Totalizátor: 10: 38.

III. Két évesek handikapja. Díj 3000 korona, távolság 1000 méter. Báró Harkányi Erinna-ja (Wilton) első, Dreher A. Amras-a (Cleminson) második, Blaskovich Elemér Rossignol-ja harmadik, azután Fantassia, Pisztráng, Grinsinger, Anisette II. Totalizátor: 10: 28. Helyrefogadások: I. 60: 64, II. 60: 82, III. 50: 62.

IV. Helenenthal díj. Díj 4000 korona távolság 1200 méter. Dreher A. Ká Gáll Cleminson első, Jov. Wiener-Welten Zlubar (Ross) második, báró Springer G. Original-ja (Southey) harmadik, azután Lumpácus, Silvio, Lator, Sardou, Vezér. Totalizátor: 10: 57. Helyrefogadások: I. 50: 108, II. 50: 147, III. 60: 126.

V. Schlosspark-handicap. Díj 5000 korona. Távolság 1000 méter. Gróf Henckel Bonnya (Wilton) első, Mr. Lincoln Royal Flushja (Bullford) második, báró Königswarder Philisterie (Adams) harmadik, azután Dogma, Gondí, Alice, Áldomás, Tacskó, Gallait, Honleány, Hippokratés, Alleweil fidel. Totalizátor: 10: 111. Helyrefogadások: I. 50: 161, II. 50: 144, III. 60: 109.

VI. Gátverseny. Díj 4000 korona. Távolság 2800 méter. Blaskovich E. Felleg II.-je (Brown) első. Szászereki ménes Da komut sie-ja (Hesp) második, Herceg Taxis M. Baltavária (Williamson) harmadik. Azután Sternbusk. Totalizátor: 10: 34. Helyrefogadások: I. 50: 85, II. 50: 83.

VII. Handicap. Díj 2000 korona. Távolság 1800 méter. Szászereki ménes San Jagoja (Bullford) első, Mautner V. Frankireux (Southey) második, Mautner V. Waterlooja (Ross) harmadik. Azután Philosoph, Mantua Gaffe. Totalizátor: 10: 22. Helyrefogadások: I. 50: 70, II. 50: 116.

VIDÉK.

— (Keszthely város) képviselőtestületének tegnap délelőtti tartott rendes közgyűlésén az előző városbíró bejelentette, hogy gróf Fesztetics Tasziló a nagybátyja, néhai gróf Fesztetics Tasziló által föltételeesen magára vállalt 28 százaléknyi községi pótdadó-megtérítést, amely az akkorinak ma már hétszere-rese, mint reá nézve nem kötelezőt, felmondja. Ezzel, így okolja meg a gróf elhatározását, nem a közügyet szolgálta, hanem a többi adózó polgár érdekének hoz áldozatot. A képviselőtestület az átiratot az 1902-ik évi költségvetés megállapításánál figyelembe veszi, de jogi véleményadás céljából a képviselőtestület jogász tagjaiból alakított bizottsághoz utasította,

TÁVIRATOK.

Bécs, július 28. Távirati jelentés szerint a Kaiser Karl VI. hadihajó Teodóba érkezett.

Páris, július 28. Az Intransigeant jelenti, hogy egyikét a legjelentékenyebb bankároknak, aki a Leipziger Bank összeomlásába bele van keverve, Párisban elfogták.

Páris, július 28. Az Intransigeant jelentésével szemben a rendőrség kijelenti, hogy Párisban nem történt a Leipziger Bank bukásával összefüggésben álló letartóztatás.

Ajaccio, július 28. A Bouvet hadihajón tegnap adott ebédnél, melyen az összes tengernagyok jelen voltak, Waldeck-Rousseau miniszterelnök közölte Gervais tengernagygyal, hogy a becületrend nagykeresztjét adományozták neki.

Konstantinápoly, július 28. Back, az ide meghívott angol bakteriológus, ideérkezett.

A forrongó Balkán.

Konstantinápoly, július 28. A porta azzal vádolja Avramovic pristina szerb konzult, hogy az ó-szerbiai helyzetről elterjedt jelentéseket küldött és követeli a konzul visszahívását. Másrészt Szinoviev orosz nagykövet, Djemal bej pristina mutosarif elmozdítását követeli, akiket a szerbek önkényes eljárás vetnek szemére a keresztényekkel szemben. Hír szerint a rendnek Ó-Szerbiában való helyreállítására tett intézkedések végrehajtása céljából egy külön biztost és négy zászlóalj török katonaságot küldenek ki. A rakpart-kérdés még mindig nincs megoldva. A porta Constano francia nagykövetnek erre vonatkozó legutóbbi jegyzékére azt válaszolta, hogy követeléseit a nagyvezér elé terjesztették. A nagyvezér körrendelet sulyos büntetések terhe alatt megtitlja a török hivatalnokoknak, hogy az ifjú törökök agitációjáról bármi módon nyilatkozzanak. Mogre Anthyimos, akit a kuzzó-oláhok független metropolitájává szemeltek ki, az ökuméni patriarkától bocsánatot kért azokért a törökveszeiért, amelyekkel a Törökországban élő kuzzó-oláhok részére üggetlen érsek-ség felállítását akarja elérni. A patriarka kegyesen fogadta Anthyimopot.

Konstantinápoly, július 28. Az Agence de Constantinople illetékes török helyről hozzáérkezett információk alapján egy olasz lapnak azt a jelentését, mintha a kossovói vilajet határán törökök és albánok között véres összefutkozás, továbbá mintha Konstantinápolyban tömeges elfogatások s Arábiába és a tripoliszi vilajetbe való száműzések történtek volna, teljesen alaptalannak jelenti ki. Hasonlóképpen valótlannak más külföldi lapoknak jelentéseit azokról az okokról, amelyek állítólag az úszkubi csendőrpáncs-nok áthelyezését előidézték, valamint a kilkichi,

vodenai és doirani csapatok állítólagos lázadásáról szóló jelentések is.

Belgrád, július 28. Hamdi basa török külön követet ma Sándor király Szemendriában külön kihallgatáson fogadta.

A kínai bonyodalom.

Peking július 28. A tőke és kamatok teljes összege, melyet Khinának a kártérítés kifizetésére elő kell teremtenie 400 millió taole rug. Az állami bevételeknek az a része, melyet most az előbb felvett kölcsönök törlesztésére fordítsanak, igénybe fog vétetni a kártérítés kifizetésére, mihelyt ezek a kölcsönök törlesztve lesznek. Khiná 1940-ben szabadul a külső adósságoktól, ha időközben nem vállal újabb kötelezettségeket. Ma tényleges befejezésre jutott a büntetéseknek és a vizsgálatok felfüggesztésének kérdése is, amennyiben a követek az erre vonatkozó kínai nyilatkozatokhoz hozzájárultak. Ma tették közzé a csungliánmen helyébe lépő külügyi hivatal kinevezéseit is, amely minden oldalról meglepéssel találkozik. Csing herceg a külügyi hivatal élére két minisztert állított, Vangvencsai volt csleai alkirályt és Cshuhnght, akik mindkettőn tagjai a nagytanácsnak. A kínai meghatalmazottak ediktumban utasítást kaptak, hogy tiltakozzanak ez az angol követség túlságos megerősítése ellen, mely uralja a császári várost. Az ediktum azt mondja, hogy ha szükséges, az erdítés helyett erősebb helyőrségeket lehetne engedélyezni a vasuti vonal mentén.

Az amerikai sztrájk.

New-York, július 28. Schaffer, a munkásszövet-ség elnöke és Williams, annak titkára, akik most itt tartózkodnak, Pierpont Horgannal és az acéltárszhoz tartozó társaival tárgyalnak. Ez az értekezlet, melynek eredményét titokban tartják több napon át folytatott előértekezletek következménye. Azt hiszik, hogy a sztrájkot befejezettnek fogják kimondani.

New-York, július 28. Az acélmunkások értekezletét elnapolták. Azt hiszik, hogy néhány nap alatt megegyezés jön létre.

Közzgazdasági táviratok.

New-York, július 28. Az elmúlt héten az arany-kivitel 1003 dollárra rugott. Az ezüstkivitel 904.935 dollár volt, amely összeg nagyobb részt Londonba ment.

New-York, július 28. A tőzsde bágyadtan nyílt meg, némi keresletre azonban csakhamar élenkebb lett. Később az árfolyamok a kedvezőtlen bankkimutatás következtében estek. Az irányzat csakhamar ismét javult, vásárlásokra adott megbízásokra. A záriat renyhe volt, de azért állandó jellegű. Részvényforgalom 250.000 darab.

KÖZZGAZDASÁG.

Két kiállítás. Az Országos Iparegyesülethez tudvalevőleg úgy a kecskeméti, mint a makói kiállítás rendező bizottsága azzal a kérelemmel fordult, hogy a kiállítás jury-bizottságába csoportonként egy-egy tagot delegáljon. Az egyesület végrehajtó bizottsága legutóbb megtartott ülésében a következőket jelölte ki: a kecskeméti kiállítás juryjébe: Bartoly János (ia-és butoripar), Jungler Ferenc (kő- és agyagipar), Mangold Béla Kolos (ruházati ipar), Lörmcz István (bőr- és sörteipar), dr. Falk Zsigmond (sokszorozósító és papiripar), Róth Miksa (vegyes ipar). Györgyi Kálmán (mű- és háziipar), Kálmé Károly (műszaki és vegyészeti ipar), pákai Kölber Jenő (járművek). A makói kiállítás juryjébe: Kraesz János (bőripar), Kristyóri János (élelmiszerek), Thék Endre (a- és butoripar), Henal Ödön (vas- és fémapar), Glattfelder Jakab (járművek), Cserna Lajos (ruházati ipar). Ker-tész Nandor (vegyes ipar), Gelléri Mór (munkakiállítás), Brachfeld Sándor (háziipar), Kiss Ferenc (időle-ges csoport).

Magyar zászlók. A Honi Ipar írja a következő, most éppen időszerű apróságát: A képviselő-választások előtt álló Magyarország alkotmányos költ-ségeinek egy tetemes részét a választási zászlókra fordított kiadások képezik. Szakértő kereskedelmi körök több mint egy millió koronára becsülik az összeget, melyet a szerotve tisztelt jelöltek e címen az iparnak juttatnak. Az idén, a „jog, tervény és igazság“ korszakában ez összeg még nagyobb lesz, mert hiszen nyilvánvaló, hogy a tiszta választások folytán megmaradt garasokat a jelölt sz-gyenszemre bazu nem viheti, hanem zászlók, kokárdák és egyéb fontos szükségleti cikkek alakjában a választók között szétosztja. Ilyen körülmények között érdekes kérdés, hogy e nem megvetendő összegből mennyi jut a magyar iparnak? Hát bizony szomorúsággal kell bevallani, hogy az összegnek csak elenyésző csekély része. A választások előtt gombamódra nőnek ugyan ki a földből a zászlógyárak, melyek

felhasználva a jelenlegi mozgalmat, kivétel nélkül magyar gyártmányt kínálnak, de ez piafrausnál nem egyéb, mivel a magyar ipar távolról sincs abban a helyzetben, hogy a szükségletet fedezze. A választásoknál rendszeren kétféle zászlót használnak: közönséges, póriás pamutzászlókat s finomabb merino- és kásmér-zászlókat. A magyar ipar csak a közönséges pamutzászlót tudja produkálni, melyet a jelölt csak igen-igen tiszta választás esetén mer választóinak felajánlani. Ezeket a pamutzászlókat hazánkban csak egyetlenegy gyár gyártja, de azért e cikkben is a szükségletnek több mint a felét a külföld fedezi. A cachemirt és merinogyapjút, amelyből a finomabb, tehát sokkal kelendőbb zászlók készülnek, hazánkban egyáltalában nem készítik. Ezeket a külföldről hozzák be és itt egy kis adjusztálás után rendszeren a magyar ipar cégére alatt hozzák forgalomba. Valóban érdemes volna legalább egy kísérletet tenni arra, hogy a választási zászlókért elpocsékoltsa százazreket a magyar iparnak megmentésük.

Az aranyosmaróthi szőnyeggyár. Az új országház szőnyegszükségletének beszerzése alkalmával a Haas Fülöp és Fia-cég aranyosmaróthi szőnyeggyára — mint magyar gyár — a szőnyegszükséglet nagy részét elnyerte. Az Országos Iparegyesülethez annak idején e tárgyban figyelemzést érkezett, amely arról szólt, hogy ezen a telepen szőnyeggyártást nem gyártanak, hanem csupán a cég ausztriai gyárából érkező árukat továbbítják magyarországi rendeltetési helyeikre. Az Iparegyesület felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, melyben felkérte, hogy illetékes közege útján az aranyosmaróthi telepet vizsgálta meg. Ennek a telepnek az ügye tudvaleg a főrendiházban is szóba került, amikor is az erre vonatkozó interpellációra a kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a Haas Fülöp és fiai céggel tárgyalásokat folytat egy szőnyeggyár létesítése iránt. A kereskedelmi miniszter az Iparegyesület felterjesztésére most válaszolt és leiratában közli, hogy a cég az új országház szőnyegszükségletéből neki juttatott rész szállítását nem vállalta el, így tehát a vizsgálat megejtését szükségesnek nem találta. Egyben arról is értesíti az Iparegyesületet, hogy a céggel olyképp állapodott meg, hogy a cég még ebben az évben megkezdje Pozsonyban egy nagyszabású szőnyeg- és butorszőnyeggyár építését.

Románia termése. A gyurgyevői cs. és kir. alkonzul július hó első feléről azt jelenti, hogy a buzaratás, főleg a Duna mellékén, a tartós esőzések miatt csak lassan halad előre, s a cséplésre sok helyen még eddig gondolni sem lehetett, miután a learatott termés a keresztekben nagyjórészt beázott, sőt helyenkint a buzaszemek csírásának is indultak. Ennélfogva az ideai gazdag buzatermés mennyisége még

80%-kal is apadhat. A kukorica a csapadékos időjárás hatása alatt előnyösen fejlődik és mindenfelé szépen csövesedik. A szőlő az esőzésekét sokat szenvedett, a szüreti kilátások tehát nem éppen kedvezők.

Liszt. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A lefolyt héten a lisztüzlet megelénkült és malmaink nagyobb mennyiségű lisztet adtak el, ami egyrészt annak tulajdonítható, hogy malmaink inkább mutattak hajlandóságot árakból engedményeket adni, másrészt pedig annak, hogy kereskedőink szükségesnek tartották már a legközelebbi hónapokban szükségelt lisztmennyiségeket az e heti árak alapján maguknak biztosítani. A külföldről is jöttek megbízások azonnali és későbbi szállításra.

Takarmányekek iránti kereslet is élénkült és már egy néhány nagyobb tétel észre elhelyezést talált.

Álagos budapesti jegyzések 100 kilogrammonként, zsákosítól Budapesten szállítva:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor.	24.50	23.60	22.70	21.80	21.50	21.20	20.10
		7	7½	8			
		18.60	16.90	10.30			
	Finom korpa:		Goromba korpa:				
Ar:	korona 8.60		8.60				
	Dara:		AB	C			
			25.10	24.10			

Szeszüzlet. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) Az üzlet helyzete még mindig változatlan. Habár nem vagyunk messze az új termelési évad kezdetétől, új árban alig történik kötés, mert a vevők bizalmatlanok a jövő iránt és olcsóbb árakat remélnek. Elkelt: nyersszesz finomított részére 42—42.50, finomított szesz nagyban 116—116.50, kicsiben 117—118, denaturált aszes nagyban 33—33.50, kicsiben 34—35. koronával, helyben.

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt hatósági közvetítői üzleti jelentése.) Sem az üzlet képe, sem az árak a hét második felében nem mutatnak lényeges változást.

A forgalom előterében dinnyefélék, gyümölcs, vaj, vad és tojás állottak, melyekből nagy tételeket is simán helyezhetünk el. A szorgalmas, megszakítás nélküli szállítást ajánljuk címünkre, a központi vásárosarnok-állomásra.

Dinnye — különösen paraszta — naponta igen sok érkezik a délvidekről. A mai piacon ilyen dinnye százáért 16—17 koronát értünk el vagonáttelekben. Görög-dinnye már csak kisebb tételekben érkezik, darabjáért 50—100 fillért fizettek. Turkesztán igen töl keresett, elsőrendű dinnyéért kgként 60 fillért értünk el.

Barack már csak mérsékeltet keresett, egészséges áru métermázsánként ma 20—24 koronával volt forgalomban. Duránai barack is hanyatlott árban. Szőlő is érkezett már a piacra kilója 80 fillérral kelt.

Friss prima tojásnak javult a piaca, beküldőinknek ma 52—53 koronás árakat küldhettünk. Friss elsőrendű tojásból a készletek beküldését ajánljuk.

Baromfi-félékből állandóan nagyok a hozatalok. Hízott ruca 3—4 korona, sovány 1.80—2.40 korona, hízott lud 7.—8.40 korona, sovány 3—5 korona, rántani való csirke 1.—1.20 korona, sütni való 1.20—1.80 korona volt páronként minőség szerint a nagybani forgalomban.

Vajban állandóan jó a fogyasztás. A beérkező tételek gyors elhelyezésre találnak. A készletek teljes felkúldésére lehetne csak a piac egész szükségletét fedezni.

Eladtunk a mai piacon prima tejszővetkezeti teavaját 2—2.20 koronával, friss természetes iószóvaját 1.40—1.60 koronával kilogrammonként minőség szerint, Turó ma 14—20 fillér.

Szarvas egészben kilogrammonként 50—70 fillérral, 6z 1.40—1.60 koronával kelt. A meleg időre való tekintettel a terítkekre kerülő vadakat csakis teljesen kihűt állapotban szabad feladásra bocsátani

Fogyó nem sokára felszabadul a tilalom alól, mikor is ajánljuk a szállítást azonnali megkezdését, mert a szezon elején különösen jó árak vannak érvényben.

Napirend.

Napló. Hétfő július 29. — Római katolikus: Márta sz. — Protestáns: Márta. — Görög-orosz: (július 16.) Ate-nogen. — Zsidó: Ab. 13. — Nap kél: 4 óra 19 percek. — Nyugszik 7 óra 20 percek. — Hold kél: délután 5 óra 48 percek. — Nyugszik: reggel 2 óra 12 percek.

A miniszterek nem fogadnak.
Nemzeti Múzeum. Természettajzi tár. Nyitva van d. e. 9 órától 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíjjal tekinthetők meg.

A Nemzeti Szalon kiállítása d. e. 9 órától este 7 óráig. Belépődíj 50 fillér.

Országos Képtár az Akadémiában zárva.

Iparművészeti múzeum zárva.

Teknőlogiai Iparmúzeum. Nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Mezőgazdasági múzeum zárva.

A földtani intézet múzeuma zárva.

Közelekedési Múzeum délelőtt 9—12 óráig és délután 3—5 óráig.

Az Akadémia Goethe-szobája nyitva d. e. 10—12 óráig.

Akadémiai könyvtár zárva.

Egyetemi könyvtár zárva.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szaknyitár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városigeti iparcarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kiállítások központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

BUDAPESTI NAPLÓ

ingyen biztosítja előfizetőit

által okozott halál
baleset által okozott rokkantság ellen

halál esetén 2000 korona erejéig, rokkantság esetén 2000 korona erejéig.

A biztosítás egész költségét a BUDAPESTI NAPLÓ kiadóhivatala fedezi.

☞ Mindenki annyi időre van ingyen biztosítva, amennyi időre előfizet. ☞

A biztosítást a Mannheimi Biztosító Társaság magyarországi vezérképviselőse végzi.

☞ Minden előfizető, régi és új egyaránt, jogérvényes biztosítási kötvényt kap. ☞

Előfizetés: egész évre 28 korona (14 frt), félévre 14 korona (7 frt), negyedévre 7 korona (3 frt 50 kr.), egy hónapra 2 korona 40 fillér (1 frt 20 kr.).

A „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatala
VIII., József-körút 18.

